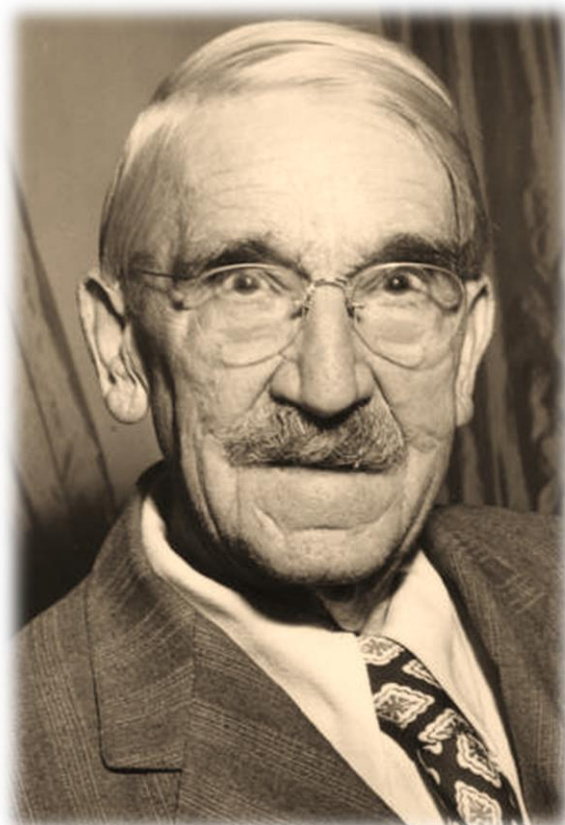
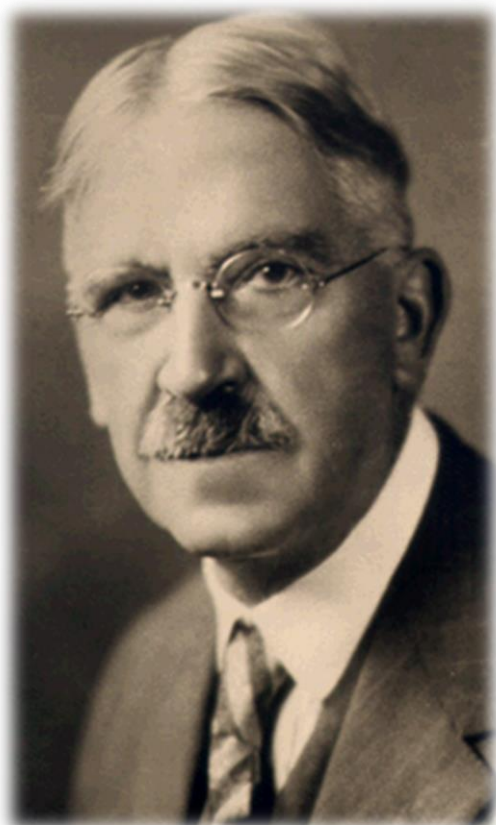

John Dewey

*"Uddannelse er en social proces. Uddannelse er vækst.
Uddannelse er ikke en forberedelse til livet, uddannelse livet
selv" (John Dewey)*

Et projekt udarbejdet af Marie Carlsson

PAU – GVU – Hold 58

1. Hvordan var forfatterens liv og gerninger?

John Dewey (20. oktober 1859 - 1. juni 1952), var en amerikansk filosof, pædagog og samfundskritiker. Han boede i USA. Han er en af de mest indflydelsesrige tænkere, når det gælder uddannelse i det tyvende århundrede

Han kom fra en familie som havde en simpel og enkel livsform. Hans hjem var præget af en stærk religiøs overbevisning. Børnene hjalp til i hjemmet og det påvirkede hans indstilling til de pædagogiske overvejelser da han blev voksen.

Han fik 6 børn med sin kone, som var knap så religiøs og var meget feministisk.

John Deweys udgangspunkt var overbevisningen om, at alle mennesker bedst lærer gennem deres egne erfaringer. Han arbejder med begrebet "erfaringspædagogik". Det er nøgleordet "learning-by-doing" som kendetegner hans pædagogiske indstilling.

Dewey sætter individet i undervisningens centrum. Det betyder at han ikke brød sig om at elever i skolen skulle terpe. Han mener at børnene skal lære af det samfund som omgiver os. Hans holdning var også, at vores læring er et resultat af de erfaringer med afprøvning og forkastelse af de tanker som eleven har i forbindelse med deres læringsprocesser. Han mener at "rigtig viden" er defineret som noget vi har erfaret. Vores læring består af vores vedvarende evalueringer og erfaringer vi bliver ved med at gøre os. Derfor tænker jeg, at den læring Dewey står for, er en dynamisk læring som hele tiden danner grobund for ny læring (assimilerende læring)¹.

John Dewey var meget overbevist om, at det vigtigste ikke var det færdige resultat, men processen i at nå derhen.

Han brød sig ikke om den traditionelle klasseundervisning, med stor grad af lærerstyring, da han mente at skolegangen var meget restriktiv. Han mente at børnene skulle være med til at løse alle opgaverne, og at de skulle udføre dem i det virkelige liv. Han havde den indstilling at når børnene skulle lære matematik, skulle det formidles konkret og i eksempler fra det daglige liv. Han var fortalere for projektorienteret og niveaudifferentieret undervisning. Det betyder, at der i undervisningen bliver taget hensyn, både til den elev som har svært ved opgaven og den elev som har brug for opgaver som er sværere, med henblik på, at alle eleverne hver især får det størst mulige faglige udbytte af undervisningen.

John Deweys forestilling om den perfekte læring, er læringen én til én, da han ikke mente at en lærer kunne overvåge samtlige elever. Men da det ikke er muligt at opnå ressourcer til dette, indførte han træningsprogrammer til eleverne. Træningsprogrammer er de metoder, som praktiseres i museer og naturvidenskabelige oplevelsesrum. I John Deweys pædagogik skal opfordringen ikke blot være en løsning til et problem. Opfordringen skal derimod lede eleven til intellektuelle fremskridt

John Dewey var fortalere for træningsprogrammer som kunne tage udgangspunkt i den enkelte elevs læring. Det var for ham, én af de metoder som differentieringen kunne foregå på.

¹ Som også den franske psykolog Jean Piaget var kendt for.

Han mente at programmerne skulle udvikles, så hvert individ kunne lære gennem egen erfaringsdannelse. Programmerne kunne på den måde, også støtte eleven i at nå de mål som er vigtigst. Der ud over kan eleven så vidt som muligt undgå meget lærerstyring.

2. Hvad er personens vigtigste grundtanke?

John Dewey var anti-autoritær. Han havde den overbevisning, at mennesket er aktivt deltagende og selv har indflydelse på, hvordan verden skal udvikle sig fremover. Han mener også at vi lærer hele livet igennem.

3. Hvad er menneskesynet? Er mennesket grundlæggende godt, ondt, socialt, egoistisk eller funktionalistisk?

John Dewey har et humanistisk menneskesyn. Han mente at mennesket grundlæggende er et socialt væsen og at menneskerne lærer ved at være en del af fællesskabet. Dewey mente, at hvert enkelt individ kunne udvikle sig som en del af samfundet og fællesskabet.

4. Er denne pædagogiske tænkens tanker stadig aktuelle i et senmoderne samfund?

I høj grad. I alle skoler og uddannelser, bliver der arbejdet projektorienteret. Og der står i Folkeskolens § 1, at skolen skal bidrage til elevens "alsidige personlige udvikling".

Jeg ved også, at netop områder som mesterlæren, har fået sin renæssance. Det betyder også, at udover selve læringen, også giver individet en læring i den kultur, hvor det færdes og lærer. Det er også en metode, til gavn for både unge som har det svært bogligt, folk med handicaps samt unge med en anden baggrund end dansk.

Der er også i dag bred enighed om, at undervisning bør forbindes med de lærendes erfaringer og bør deltage i udformningen af de mål, som styrer læreprocessen, samt at læring er forbundet med praktisk erfaring ("learning by doing"). Ligeledes ser vi den livslange læring mange steder, da der er mulighed for, eller nærmere forventning om, at man efteruddanner sig indenfor sit fag.

5. Hvilken kritik er der af de pædagogiske grundtanker?

På den tid var der kritik for hans indstilling til den traditionelle skolegang. Det var på det tidspunkt meget kontroversielt at stå frem give udtryk for at det ikke var optimalt at praktisere læring gennem passiv modtagelse og holdningen til, at børn har behov for at bevæge sig når de lærer. Det var heller ikke velset, at drenge skulle lære at lave mad og piger skulle have sløjd i skolen.

Den kritik jeg personligt kan se af John Deweys pædagogik er, at jeg ikke mener at det er optimalt, at opdele børnene i aldre som John Dewey gør i forbindelse med sin teori om hvornår børn har interesse for hvad. Det er ikke sikkert at alle børn har interesser for de ting han mener og på de aldre han henfører det under. Her refererer jeg til, at han i materialet "16 tanker om barndom" skriver, at de seksårige bygger bondegårde og de syvårige studerer forhistorisk liv m.m.

6. Er der noget ved denne pædagogiske tænker som ligger langt fra eller tæt på jeres pædagogiske virkelighed?

Jeg synes, hans teorier stadig er høj-aktuelle i vores samfund. Netop fordi efter mange år med (i min optik) for meget teori i skolerne og uddannelsesstederne, er de endelig begyndt igen at arbejde ud fra mesterlæren, de mesterlærende principper og læringsstile. Derfor er han i sidste og nuværende årti på forkant med pædagogikken.

7. Hvilken pædagogik tilhører jeres pædagogiske tænker? Autoritær, reform- læringskritisk og frigørende eller erfarings- og forskningsbaseret pædagogik?

Pragmatismen er styret mere af praktiske hensyn end af moral og ideer/teorier. John Dewey tilhører den filosofi som henhører under pragmatismen. Pragmatismen indeholder holdninger som:

"Mennesker husker viden, som har været nyttig for dem".

"Mennesker definerer sociale og fysiske objekter ud fra deres brug af dem".

"For at forstå aktører, må vi forstå, hvad mennesker faktisk gør i verden".

Mine overvejelser i forhold til John Deweys teorier:

Han er en teoretiker lige efter mit hjerte. Som jeg læser hans overvejelser om læring, ser jeg rigtig mange sammenfald med nogle af de metoder og teorier som jeg holder mest af. Bl.a. de mesterlærelignende principper som er grundlaget for Lave og Wengers udgangspunkt i den situerede læring². Ligesom Howard Gardner, er John Dewey enig i, at projektorienteret undervisning, kombineret med hensyntagen til den enkelte elevs måde at lære på, er det optimale.

Jeg tænker at Gardner, Lave og Wenger har fået inspiration fra John Dewey som arbejdede med begrebet "learning by doing". Det kan sidestilles meget med sidemandsoplæringen med Lave og Wenger og Klaus Nielsen og Steinar Kvaales teorier om mesterlæren. Men også Lev Vygotskis begreber, synes jeg ligger indenfor samme forståelsesramme.

Det fællesskab der er mellem de omtalte teoretikere er, at jeg anser dem alle som fortalere for læring i forhold til de kognitive teorier. De teoretikere som jeg mener, henhører under dette, er bl.a.: Howard Gardner (de mange intelligenser), Lave og Wenger (mesterlærelignende principper), Klaus Nielsen & Steinar Kvale (mesterlæren)

Indenfor behaviorismen³, erkender man at der er arvelige faktorer, men også at mennesket overvejende fødes som et ubeskrevet blad og er således et produkt af både arv og miljø. Behaviorisme er grundlæggende en objektiv, naturvidenskabelig psykologi⁴.

Der er også et tydeligt sammenfald mellem John Deweys og Howard Gardners begejstring for museumsbesøg og ekskursioner samt eksperimentelle projekter.

Efter de flotte og meget inspirerende og spændende fremlæggelser fra de andre grupper i vores klasse, har jeg også observeret at den samme humanistiske og helhedsorienterede menneskesyn, kan være inspireret af f.eks. Frøbels pædagogik.

² Sidemandsoplæring

³ Adfærdspsykologi – adfærd/belønning/straf

⁴ Som tager udgangspunkt bl.a. i de biologiske årsager

Jeg vurderer at John Dewey pragmatiker⁵. Det betyder, at "noget er sandt, hvis det er virker"⁶. Et supplement til kapitel 4, hvor vi skal redegøre for Deweys teorier i vores tidsalder, kan jeg kun sige at jeg personligt er imponeret over, at der er en teoretiker som har været så bevist om teorier der rækker så langt ud i fremtiden.

I forhold til den nye reform som blev indført på erhvervsskolerne i år 2000 som blev kaldt "Reform 2000", har jeg som underviser været med til at beskrive nye moduler på skolerne. I samme reform, blev der samtidig arbejdet mere hen på projektorienteret undervisning blandt eleverne samt oprettelse af teams for os som underviser. Så jeg kan kun bifalde hans måde at anskue læringen på.

⁵ Medfører også at en teori kun kan bruges, hvis den kan anvendes i praksis

⁶ http://zander.gyldendal.dk/artikelsandhedogvirkelighed_eos.htm